

UCHWAŁA Nr 178 RADY MINISTRÓW

z dnia 20 lipca 1967 r.

w sprawie zasad organizacji rzeczoznawstwa.

W celu umożliwienia organom administracji państwowej, jednostkom gospodarki uspołecznionej, organom kontroli, ścigania i arbitrażu uzyskiwania prawidłowych ocen i opinii w sprawach wymagających wiadomości specjalnych Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Wydawanie ocen i opinii w sprawach wymagających wiadomości specjalnych na potrzeby organów administracji państwowej, jednostek gospodarki uspołecznionej, organów kontroli, ścigania i arbitrażu należy do uprawnionych, zgodnie z przepisami niniejszej uchwały, państwowych i społecznych jednostek organizacyjnych oraz do rzeczoznawców.

§ 2. 1. Przewodniczący Komitetu Nauki i Techniki ustala wykaz specjalności oraz wskazuje właściwych ministrów zobowiązanych do ustalania w określonej specjalności jednostek organizacyjnych uprawnionych do wydawania ocen i opinii, zwanych dalej „jednostkami uprawnionymi”, i do ustanawiania rzeczoznawców (§ 12).

2. Właściwi dla danej specjalności ministrowie (ust. 1) ustalają wykaz jednostek uprawnionych, a gdy chodzi o jednostki podległe innym ministrom — dokonują tego w porozumieniu z tymi ministrami.

§ 3. Ministrowie, o których mowa w § 2:

- 1) ustalają jednostki uprawnione spośród jednostek posiadających odpowiednie wyposażenie i warunki zapewniające obiektywny charakter wydawanych ocen i opinii oraz określają przedmiot ich działania w tym zakresie,
- 2) zobowiązani są do udzielania pomocy jednostkom uprawnionym dla rozszerzenia ich działalności w zakresie określonym uchwałą,
- 3) sprawują nadzór w zakresie swojej właściwości nad wydawaniem ocen i opinii przez ustalone przez nich jednostki uprawnione.

§ 4. 1. Ocenę i opinie przygotowują pracownicy państwowej jednostki uprawnionej w ramach swoich obowiązków służbowych określonych umową o pracę lub umową zlecenia.

2. W razie gdy zapotrzebowanie na wydanie ocen i opinii nie może być zrealizowane we własnym zakresie przez państwową jednostkę uprawnioną, jednostka ta może zlecać opracowywanie ocen i opinii w całości lub w części osobom fizycznym, które posiadają odpowiednie kwalifikacje, nie zatrudnionym w danej jednostce.

3. W wypadku przewidzianym w ust. 2 zleczone opracowania są weryfikowane przez państwową jednostkę uprawnioną. Ocena lub opinia wydawana jest przez państwową jednostkę uprawnioną.

§ 5. Zasady wydawania ocen i opinii przez społeczne jednostki uprawnione ustalają regulaminy tych jednostek, wydawane za zgodą ministra właściwego dla danej specjalności.

§ 6. Wydawane oceny i opinie powinny zawierać:

- 1) nazwę i adres jednostki uprawnionej oraz nazwisko osoby lub osób sporządzających ocenę lub opinię,
- 2) dokładne określenie, na czyje zlecenie i dla kogo została wydana ocena lub opinia,
- 3) przedmiot i zakres oceny lub opinii,
- 4) uzasadnienie oceny lub opinii z podaniem opisu dokonanych czynności,
- 5) liczbę sporządzonych egzemplarzy, a na kopii oceny lub opinii — ich rozdzielnik,
- 6) podpis dyrektora (kierownika) jednostki uprawnionej i osób, które przygotowały ocenę lub opinię.

§ 7. Za sporządzone oceny i opinie jednostkom uprawnionym przysługuje wynagrodzenie ustalone zgodnie ze stawkami stosowanymi w tych jednostkach.

§ 8. 1. Jednostka uprawniona może odmówić wydania oceny lub opinii w wypadkach:

- 1) gdy ze względu na charakter zagadnienia nie zachodzi potrzeba angażowania wysoko wykwalifikowanych specjalistów jednostki uprawnionej,
- 2) gdy skutek nadmiernego obciążenia zadaniami z tego zakresu nie jest w możliwości sporządzenia oceny lub opinii.

2. Odmowa wydania oceny lub opinii przewidziana w ust. 1 powinna nastąpić w okresie nie dłuższym niż 14 dni od daty otrzymania zlecenia.

§ 9. Jednostka uprawniona nie może wydawać ocen i opinii w wypadkach, gdy przedmiotem ich są opracowania lub wydarzenia związane z opracowaniami, których jednostka ta była twórcą (autorem) lub wykonawcą albo za które ponosi odpowiedzialność z tytułu nadzoru.

§ 10. 1. Zainteresowane jednostki organizacyjne, o których mowa w § 1, zwracają się o uzyskanie oceny lub opinii do państwowych jednostek uprawnionych, a w wypadkach przewidzianych w § 8 ust. 1 — do społecznych jednostek uprawnionych, w razie zaś odmowy wyżej wymienionych jednostek — do rzeczoznawców ustanowionych w trybie § 12.

2. Jeżeli zajdzie potrzeba uzyskania oceny lub opinii wysoko wykwalifikowanego specjalisty, który nie jest wpisany na listę rzeczoznawców (§ 16), zainteresowane jednostki organizacyjne mogą zwracać się do niego o uzyskanie oceny lub opinii z pominięciem zasady określonej w ust. 1.

§ 11. 1. Przekroczenie limitu bezosobowego funduszu płac w jednostkach uprawnionych do sporządzania ocen i opinii, będących przedsiębiorstwami uznaje się za usprawiedliwione w tej części, w której wynika ono z wykonania dodatkowych, nie przewidzianych w rocznym planie zadań w zakresie ocen i opinii.

2. W pozostałych jednostkach uprawnionych zasady dokonywania wypłat z bezosobowego funduszu płac, związanych z wykonywaniem dodatkowych zadań, ponad limity ustalone regulują odrębne przepisy.

§ 12. 1. W specjalnościach, w których państwowe i społeczne jednostki uprawnione nie mogą zaspokoić potrzeb w zakresie wydawania ocen i opinii, właściwi ministrowie ustanawiają rzeczoznawców w liczbie odpowiadającej aktualnym potrzebom jednostek, o których mowa w § 1, oraz organów wymiaru sprawiedliwości.

2. Główna Komisja Arbitrażowa co dwa lata poddaje analizie i weryfikuje listy ustanowionych rzeczoznawców w zależności od aktualnych potrzeb w zakresie poszczególnych specjalności.

§ 13. 1. Rzeczoznawcą, o którym mowa w § 12, może być ustanowiona osoba, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie i korzysta w pełni z praw publicznych i obywatelskich praw honorowych,
- 2) ma ukończone 30 lat życia,
- 3) posiada nienaganną opinię moralną i zawodową,
- 4) posiada teoretyczne i praktyczne wiadomości specjalne w danej gałęzi nauki, techniki, sztuki lub innej umiejętności,
- 5) została zakwalifikowana przez komisję kwalifikacyjną.

2. W zakresie specjalności, w której jednostka uprawniona została wpisana na listę, rzeczoznawcą nie może być ustanowiony pracownik tej jednostki lub osoba z nią współpracująca w wydawaniu ocen i opinii. W uzasadnionych wypadkach właściwy dla danej specjalności minister może ustanowić rzeczoznawcą osobę z pominięciem tej zasady.

3. Właściwi dla danej specjalności ministrowie:

- 1) powołują komisje kwalifikacyjne jako organ doradczy ministra w sprawach rzeczoznawstwa; w skład komisji wchodzi w odpowiedniej liczbie przedstawiciele jednostek uprawnionych,
- 2) ustalają dla rzeczoznawców poszczególnych specjalności wymienionych w ust. 1 szczegółowe wymagania kwalifikacyjne,
- 3) określają obowiązki i uprawnienia ustanowionych przez siebie rzeczoznawców.

4. Rzeczoznawca podlega skreśleniu z listy rzeczoznawców:

- 1) w razie śmierci,
- 2) na własny wniosek,
- 3) w razie gdy:
 - a) utracił obywatelstwo polskie,
 - b) utracił z mocy wyroku sądowego prawa publiczne i obywatelskie prawa honorowe lub prawo wykonywania zawodu,
 - c) wykazał oczywistą nieudolność lub niedbałość przy wykonywaniu obowiązków rzeczoznawcy,
 - d) odmawia bez uzasadnionej przyczyny wydania oceny lub opinii,
 - e) postępowaniem swoim podważa dobre imię rzeczoznawcy.

Skreślenie następuje na podstawie decyzji ministra; w wypadkach określonych w pkt 3 lit. c), d) i e) minister wydaje decyzję po zasięgnięciu opinii komisji kwalifikacyjnej.

5. Szczegółową organizację pracy komisji kwalifikacyjnych, o których mowa w ust. 3 pkt 1, określają regulaminy, ustalone przez ministra właściwego dla danej specjalności.

§ 14. W wyjątkowych wypadkach rzeczoznawcy i osobie wyznaczonej przez społeczną jednostkę uprawnioną do sporządzania ocen i opinii przysługuje prawo zwolnienia — za zgodą jednostki nadrzędnej i w terminach uzgodnionych z władzą przełożoną — od zajęć służbowych do prac związanych ze sporządzaniem ocen i opinii do 14 dni w ciągu roku.

§ 15. Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac w porozumieniu z Ministrem Finansów określi zasady i wysokość stawek wynagrodzeń rzeczoznawców ustanowionych w trybie § 12 za opracowanie ocen i opinii.

§ 16. 1. 1) Listę jednostek uprawnionych oraz ustanowionych rzeczoznawców prowadzi Główna Komisja Arbitrażowa.

2) Wpisanie na listę, o której mowa w pkt 1, uprawnia do wydawania ocen i opinii.

2. Prezes Głównej Komisji Arbitrażowej ogłasza w odrębnym wydawnictwie listę, o której mowa w ust. 1 pkt 1, z podziałem na specjalności i z uwzględnieniem terytorialnego podziału administracyjnego.

3. Przepisy ust. 1 nie dotyczą uprawnionych jednostek organizacyjnych oraz rzeczoznawców ustanowionych przez Ministra Obrony Narodowej, który prowadzi ich listę we własnym zakresie.

§ 17. 1. Właściwi ministrowie wprowadzą ustalone w uchwale zasady organizacji rzeczoznawstwa po uprzednim organizacyjnym przygotowaniu uprawnionych jednostek państwowych i społecznych do zastosowania tych zasad, a w szczególności zapewnieniu warunków ich właściwej realizacji, nie później jednak niż po upływie 2 lat od daty wejścia uchwały w życie.

2. Do czasu wprowadzenia zasad organizacji rzeczoznawstwa określonych uchwałą obowiązują dotychczasowe przepisy.

§ 18. Przepisy uchwały dotyczące ministrów stosuje się odpowiednio do kierowników urzędów centralnych.

§ 19. 1. Tracą moc dotychczasowe przepisy dotyczące spraw unormowanych w uchwale, chyba że przepisy poniższe stanowią inaczej.

2. Pozostają w mocy przepisy:

- 1) dotyczące biegłych w postępowaniu sądowym oraz w sprawach inwalidztwa w postępowaniu rentowym,
- 2) dotyczące rzeczoznawców dokonujących kontroli towarów w obrocie handlu zagranicznego,

- 3) dotyczące biegłych księgowych, wpisanych na państwową listę biegłych księgowych, zawarte w uchwale nr 187 Rady Ministrów z dnia 12 maja 1959 r. w sprawie rewizji finansowo-księgowej państwowych jednostek organizacyjnych (Monitor Polski z 1959 r. Nr 58, poz. 278, z 1961 r. Nr 87, poz. 370 i z 1962 r. Nr 61, poz. 290),
- 4) uchwały nr 355 Rady Ministrów z dnia 19 września 1958 r. w sprawie zapewnienia właściwej jakości towarów przeznaczonych na zaopatrzenie ludności (Monitor Polski Nr 77, poz. 450).

§ 20. Wykonanie uchwały porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Przewodniczącemu Komitetu Nauki i Techniki, Przewodniczącemu Komitetu Pracy i Płac, Ministrowi Finansów, właściwym ministrom i Prezesowi Głównej Komisji Arbitrażowej.

§ 21. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*